

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย POLITICAL CULTURE OF DEMOCRACY IN THE WANGSAPHUNG MUNICIPALITY IN LOEI PROVINCE

พระนิทัศน์ อธิปญโญ,ดร. (วงศ์วังเพิ่ม)* รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ ผศ.ดร.สุพัฒน์ อนนท์จารย์ และ ดร.ปดิษฐ์ คำดี
Phra Nitat Wongwangphoem, Dr. Assoc Prof Dr.Pasakorn Dokchan, Assoc Prof Dr. Sukhaphat Anoncharn
and Dr.Padit Kumdee

สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย 42000
Program Lecturer of Master of Political Science (Government), Mahamakut Buddhist University,
Srilanchang Campus, Loei 42000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: pol.sc1971@gmail.com

รับบทความ 29 พฤษภาคม 2561 แก้ไขบทความ 30 สิงหาคม 2561 ตอบรับบทความ 24 ตุลาคม 2561 เผยแพร่บทความ มกราคม 2563

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย และ 2) เปรียบเทียบภูมิหลังที่ต่างกันของประชาชนกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.831 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน t-test และ F-test (One way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับสูง และ 2) เปรียบเทียบภูมิหลังที่ต่างกันของประชาชนกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และรายได้ที่แตกต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง, ประชาธิปไตย

ABSTRACT

This research aimed to 1) examine the level of democratic political culture of people in the Wangsaphung municipality in Loei province, and 2) compare the different backgrounds of people and democratic political culture of people in the Wangsaphung municipality in Loei province. The population consisted of 390 people living in the Wangsaphung municipality in Loei province. The research instrument for data collection was a set of questionnaires with the reliability of 0.831. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation t-test and One-way ANOVA.

The findings were as follows: 1) the democratic political culture of the people in the Wangsaphung municipality in Loei province was, as a whole, at a highest level, and 2) the comparison result found that democratic political culture of the people in the Wangsaphung municipality in Loei province with different gender, age and income had no difference, but people with different educational levels were statistically significantly different at the .05 level.

Keywords: Political Culture, Democracy

บทนำ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย เป็นที่มีการถกเถียงกันมาว่าอะไรคือ ระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง จากข้อถกเถียงในเชิงวิชาการและในบรรดาผู้นำทางการเมือง ตลอดจนประชาชนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในท้ายที่สุดนำไปสู่ความขัดแย้งสร้างความแตกแยก และเกิดความรุนแรงทางการเมืองอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ตามข้อเท็จจริงการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย

เป็นระบบการปกครองที่ไทยรับเอามาจากประเทศตะวันตก แม้ว่าการปกครองระบอบนี้จะเป็นที่นิยมกันทั่วไปในนานาอารยประเทศ แต่การปกครองระบอบดังกล่าวก็ยังไม่สามารถประสานเข้ากันได้กับวิถีชีวิตของคนไทยได้อย่างสนิทแนบแน่น เราอาจกล่าวได้ว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะมีเงื่อนไขที่สำคัญเกี่ยวข้องหลายประการ อันเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชาธิปไตย ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ เรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยแบบดั้งเดิม ที่ตกอยู่ภายใต้ระบอบอำนาจนิยมและระบบอุปถัมภ์มายาวนาน ทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองไทยค่อนข้างไปทางอำนาจนิยมและประเพณีนิยม ซึ่งลักษณะพฤติกรรมและวัฒนธรรมทางการเมืองไทยเช่นนี้ มีเนื้อหาสาระแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในโลกตะวันตก พรหมินทร์ พรหมเกิด (2558, หน้า 10) ซึ่งสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นคือ วัฒนธรรมแบบอำนาจนิยมและระบบอุปถัมภ์ ซึ่งเป็นผลมาจากมรดกตกทอดของสังคมไทยเป็นเวลามากกว่า 700 ปี ที่ยากต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น คนไทยชอบการใช้อำนาจเด็ดขาด เคารพเชื่อฟัง อ่อนน้อม และเกรงกลัวต่อผู้มีอำนาจทุกประเภท นิยมระบบเจ้านายกับลูกน้อง ยึดติดกับระบบอุปถัมภ์และการพึ่งพา จัดลำดับฐานะบุคคลตามชาติวุฒิ วัยวุฒิ และการมีตำแหน่งอำนาจในสังคม เป็นต้น เมื่อมีการปฏิวัติยึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี 2475 ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมแบบอำนาจนิยมแต่อย่างใด เป็นเพียงการปฏิวัติที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญเท่านั้น หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงมืออำนาจการปกครองและอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินจากสถาบันพระมหากษัตริย์มาอยู่ในมือข้าราชการ และนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา ก็ยังไม่เคยมีการปลูกฝังระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม หรือวัฒนธรรมทางการเมืองให้แก่ประชาชนให้ถูกต้องและสอดคล้องกับหลักพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยแต่อย่างใดเลย และทุกครั้งที่มีการรัฐประหารก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของวัฒนธรรมทางการเมืองไทยเลยแม้แต่อย่างใด

ประมวล รุจนเสรี (2551, หน้า 36) ได้กล่าวว่า เมื่อประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมานานกว่า 80 ปี ปรากฏว่าวัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองก็ยังไม่ได้รับการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด สังคมไทยยังคงยึดมั่นอยู่กับอำนาจนิยมและระบบอุปถัมภ์แบบดั้งเดิม ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองเลย ได้สร้างความเสียหายให้กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน ประชาธิปไตยที่แท้จริงยังไม่เคยเกิดขึ้นในสังคมไทย ขณะเดียวกันวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยังไม่เคยเปลี่ยนแปลงหรือปฏิบัติให้ดีขึ้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอีกมากมาย ดังนั้นถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะต้องมีการปฏิวัติวัฒนธรรมทางการเมือง และจะต้องมีการทบทวนว่า จะต้องมีการปรับอุดมการณ์ ทศนคติ ระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางการเมือง

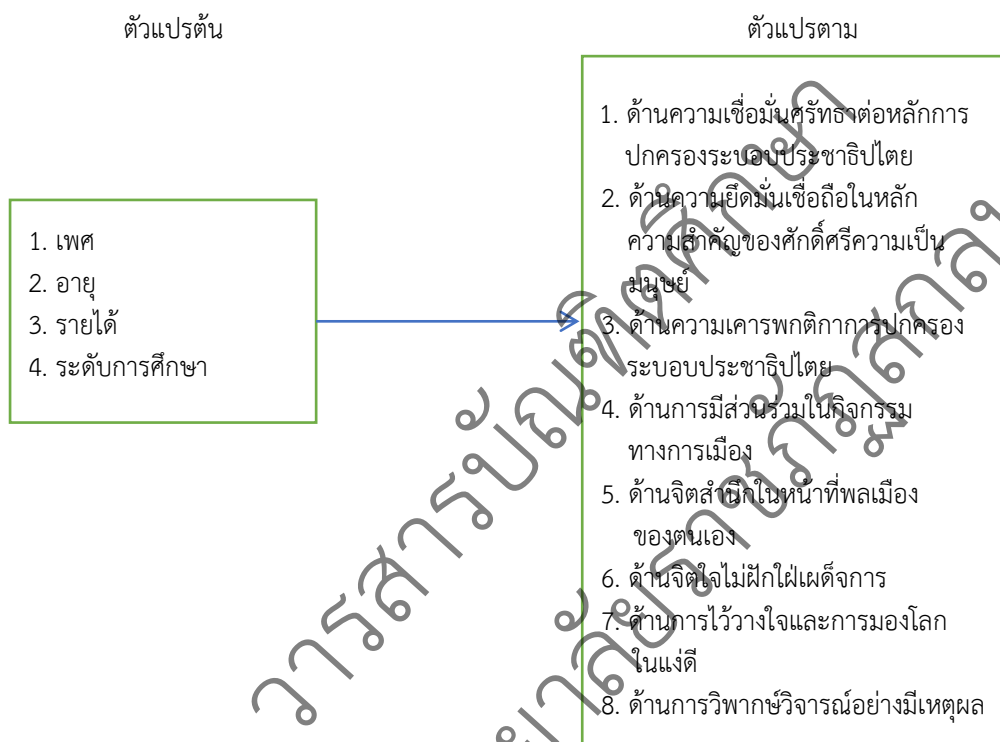
สุรัชย์ ศิริไกร (2550) ได้วิเคราะห์ว่า ประชาธิปไตยของไทยนับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมานั้น ประสบความล้มเหลว เนื่องจากผู้นำทางการเมืองไทยเน้นการพัฒนาประชาธิปไตยไปที่การพัฒนาสถาบันทางการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว คือ ให้ความสำคัญกับการสร้างรัฐธรรมนูญ การพัฒนาความเข้มแข็งของพรรคการเมือง การกระจายอำนาจระหว่างสถาบันการเมือง และพัฒนาองค์กรอิสระอันขึ้นมาควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจของสถาบันการเมืองต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนากระบวนการเลือกตั้ง แต่ละเลยการพัฒนาปัจจัยด้านวัฒนธรรมทางการเมือง อันเป็นแบบแผน ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมทางการเมืองของคนในสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่าการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทยสนใจแต่เพียงรูปแบบหรือโครงสร้างมากกว่าส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ หรือจิตวิญญาณประชาธิปไตยที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ Stephen Macedo & Yael Tamir (2002) เห็นว่าการสร้างประชาธิปไตยให้แข็งแรงไม่ควรหมายถึงเพียงแต่การสร้างสถาบันทางการเมืองขึ้นมาหนึ่งชุด หรือการสร้างระบบนิติรัฐและรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพขึ้นมาเท่านั้น หากแต่ต้องเพาะบ่มวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่ฝังรากลึกในตัวของพลเมืองแต่ละคนด้วย เพราะฉะนั้นประเทศที่มีการบ่มเพาะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบพลเมืองน้อยมาก อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนผ่านจากระบอบเผด็จการไปสู่ประชาธิปไตยอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดปัญหาในการรักษาระบอบประชาธิปไตยไว้เป็นอย่างมาก จากการศึกษาของ พรหมินทร์ พรหมเกิด (2557) พบว่า ระบอบการเมืองการปกครองแบบใดแบบหนึ่งจะดำรงอยู่ได้ จะต้องอาศัยการมีวัฒนธรรมทางการเมืองที่เอื้ออำนวยต่อโครงสร้างและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในสังคมนั้น ๆ ซึ่งหากจะมีการพัฒนาระบอบการเมืองการปกครองไปในแนวประชาธิปไตย ก็จะต้องมีการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยควบคู่กันไปด้วย วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีเสถียรภาพและประสิทธิผลของการปกครองระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นถ้าจะอาศัยเพียงการจัดโครงสร้างและรูปแบบสถาบันทางการเมืองการปกครองเท่านั้น การปกครองย่อมจะไม่บรรลุเป้าหมายอย่างแน่นอน เนื่องจากถ้าขาดองค์ประกอบสำคัญของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย (Democratic Political Culture) ซึ่งรวมถึงประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นจะต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นนิสัยในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะอยู่ในบ้าน ในชุมชน อยู่ในสถานศึกษา อยู่ในหน่วยงานหรือกลุ่มเพื่อนก็ตาม ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จึงสนใจที่จะศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันจะนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยให้อยู่คู่กับสังคมไทยให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบภูมิหลังที่ต่างกันของประชาชนกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ พรอัมรินทร์ พรหมเกิด (2556, หน้า 250-255) สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2548) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดวัฒนธรรมทางการเมือง ลิขิต อีรเวคิน (2529, หน้า 108) การศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทย และวิสุทธิ โพธิ์แท่น (2547, หน้า 58) ได้ศึกษาแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยหรือบุคลิกภาพประชาธิปไตย จึงได้สรุปเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population Samples)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำนวน 12,613 คน (สำนักงานเทศบาลเมืองวังสะพุง, 2555) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Samples size) โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ของทาโรยามาเน่ Yamane (1970) อ้างอิงมาจาก ยุทธ ไทยวรรณ (2546, หน้า 106) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน และทำการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) แบบสัดส่วน (Proportional Sampling) กับประชากร ให้กระจายไปตามจำนวนประชากร ตามแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจน และใช้ดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านลงความเห็น บัญใจ ศรีสถิตนรากุล (2555,

หน้า 127) และนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม กับประชากรที่เป็นประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเลย ที่ไม่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในเขตเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ของcronbachสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ไม่ต่ำกว่า 0.80 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.831

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ถึงผู้นำชุมชนและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย เพื่อขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลกับประชาชนที่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย จำนวน 2 คน ลงพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย ทำการชี้แจงจุดมุ่งหมายในการวิจัย แล้วแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนเพื่อให้ตอบแบบสอบถาม จากนั้นส่งข้อมูลกลับมายังผู้วิจัย และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประเภทแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ใช้สถิติเพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (percentage) 2) วิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยพิจารณาจากขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการแบบสอบถามตามค่าสถิติที่ได้จากการแปรผล บุญใจ ศรีสถิตนรากุล (2555, หน้า 95) และ 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษาของประชาชน ใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และกรณีถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนั้นทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 52.72 ที่เหลือเป็นหญิง ร้อยละ 47.28 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 30.87 รองลงมาคือ 31-40 ปี ร้อยละ 30.10 และอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 18.93 ที่เหลือ อายุระหว่าง 51-60 ปี อายุ 61 ปี ขึ้นไป และอายุไม่เกิน 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.00 ร้อยละ 6.67 และร้อยละ 3.59 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา ร้อยละ 32.82 และอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 12.57 ที่เหลือคือ การศึกษาระดับปริญญาโท ประถมศึกษา และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 7.18 ร้อยละ 6.15 และร้อยละ 1.28 ตามลำดับ อาชีพหลักเป็นอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 32.30 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 27.44 และอาชีพนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 14.10 ที่เหลือคืออาชีพรับราชการ พนักงานบริษัท และอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 13.85 ร้อยละ 7.69 และร้อยละ 4.62 ตามลำดับ โดยมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 100,000 บาท ร้อยละ 41.23 รองลงมา คือ รายได้ระหว่าง 100,001-200,000 บาท ร้อยละ 39.17 และมากกว่า 200,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 19.60 ตามลำดับ

2. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย

พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเลย โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 3.51, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูงที่สุด จำนวน 1 ด้าน ระดับสูง จำนวน 4 ด้าน และระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนเอง ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.62) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X}$ = 3.85, S.D. = 0.67) และด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}$ = 3.53, S.D. = 0.58) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.54) ปรากฏผลตามตาราง

ตาราง 1 วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับวัฒนธรรมทางการเมือง
1. ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	3.53	0.58	สูง
2. ด้านความยึดมั่นเชื่อถือในหลักความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	3.51	0.62	สูง
3. ด้านความเคารพกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.37	0.62	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	3.85	0.67	สูง
5. ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนเอง	4.05	0.62	สูงที่สุด
6. ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ	3.02	0.54	ปานกลาง
7. ด้านการไว้วางใจและการมองโลกในแง่ดี	3.31	0.49	ปานกลาง
8. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล	3.43	0.79	สูง
โดยรวม	3.51	0.42	สูง

3. เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษา ของประชาชน

3.1 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ ของประชาชน ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ ของประชาชน โดยรวมพบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยที่เพศหญิง ($\bar{X} = 3.59$) มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 3.48$) ปรากฏผลตามตาราง

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ ของประชาชน

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย	เพศ				t	Sig.
	ชาย (n = 206)		หญิง (n = 184)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.48	0.55	3.59	0.61	1.987	0.048*
2. ด้านความยึดมั่นเชื่อถือในหลักความสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	3.48	0.62	3.56	0.62	1.267	0.206
3. ด้านความเคารพกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.36	0.62	3.39	0.61	0.488	0.626
4. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	3.83	0.69	3.88	0.66	0.734	0.463
5. ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนเอง	4.02	0.63	4.08	0.62	0.832	0.406
6. ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ	2.99	0.55	3.04	0.53	0.970	0.333
7. ด้านการไว้วางใจและการมองโลกในแง่ดี	3.28	0.51	3.35	0.46	1.264	0.207
8. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล	3.45	0.78	3.42	0.79	0.353	0.724
โดยรวม	3.49	0.40	3.54	0.43	1.235	0.218

* $p \leq 0.05$

3.2 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม อายุ ของประชาชน ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจำแนกตามอายุของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลปรากฏตามตาราง

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจำแนกตามอายุของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง

ตัวแปรตาม	Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อ หลักการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	Between Groups	2.49	2	1.24	3.75	0.025*
	Within Groups	129.39	387	0.33		
	Total	131.88	389			
2. ด้านความยึดมั่นเชื่อถือในหลัก ความสำคัญ ของศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์	Between Groups	0.58	2	0.29	0.744	0.476
	Within Groups	149.72	387	0.39		
	Total	150.30	389			
3. ด้านความเคารพกติกาการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	Between Groups	3.71	2	1.85	4.953	0.008*
	Within Groups	144.88	387	0.37		
	Total	148.59	389			
4. ด้านการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางการเมือง	Between Groups	1.39	2	0.69	1.532	0.217
	Within Groups	175.40	387	0.45		
	Total	176.79	389			
5. ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของตนเอง	Between Groups	1.10	2	0.55	1.413	0.245
	Within Groups	150.43	387	0.39		
	Total	151.53	389			
6. ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ	Between Groups	2.63	2	1.32	4.585	0.011*
	Within Groups	111.04	387	0.29		
	Total	113.67	389			
7. ด้านการไว้วางใจและการมองโลก ในแง่ดี	Between Groups	0.08	2	0.04	0.171	0.843
	Within Groups	91.44	387	0.24		
	Total	91.52	389			
8. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมี เหตุผล	Between Groups	2.01	2	1.01	1.629	0.197
	Within Groups	238.90	387	0.62		
	Total	240.91	389			
โดยรวม	Between Groups	0.95	2	0.48	2.768	0.064
	Within Groups	66.63	387	0.17		
	Total	67.58	389			

หมายเหตุ : * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$)

3.3 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม รายได้ ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจำแนกตามรายได้ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ปรากฏผลตามตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจำแนกตามรายได้ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง

ตัวแปรตาม	Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อ หลักการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย	Between Groups	1.91	2	0.95	2.843	0.059
	Within Groups	129.97	387	0.34		
	Total	131.88	389			

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
2. ด้านความยึดมั่นเชื่อถือในหลัก ความสำคัญ ของศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์	Between Groups	1.70	2	0.85	2.210	0.111
	Within Groups	148.60	387	0.38		
	Total	150.30	389			
3. ด้านความเคารพกติกาการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	Between Groups	10.52	2	5.26	14.740	0.000*
	Within Groups	138.07	387	0.36		
	Total	148.59	389			
4. ด้านการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางการเมือง	Between Groups	7.83	2	3.92	8.971	0.000*
	Within Groups	168.96	387	0.44		
	Total	176.79	389			
5. ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของตนเอง	Between Groups	4.94	2	2.47	6.517	0.002*
	Within Groups	146.59	387	0.38		
	Total	151.53	389			
6. ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ	Between Groups	0.51	2	0.26	0.874	0.418
	Within Groups	113.16	387	0.29		
	Total	113.67	389			
7. ด้านการไว้วางใจและการมองโลก ในแง่ดี	Between Groups	1.68	2	0.84	3.612	0.028*
	Within Groups	89.84	387	0.23		
	Total	91.52	389			
8. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมี เหตุผล	Between Groups	11.03	2	5.51	9.280	0.000*
	Within Groups	229.89	387	0.59		
	Total	240.91	389			
โดยรวม	Between Groups	3.90	2	1.95	11.846	0.750
	Within Groups	63.68	387	0.16		
	Total	67.58	389			

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$)

3.4 เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม ระดับการศึกษาของประชาชน ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจำแนกตามระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านความเคารพกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ด้านจิตใจที่ไม่ฝักใฝ่เผด็จการ ด้านการไว้วางใจและการมองโลกในแง่ดี และด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ปรากฏผลตามตาราง

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจำแนกตามระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง

ตัวแปรตาม	Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย	Between Groups	3.40	2	1.70	5.113	0.006*
	Within Groups	128.48	387	0.33		
	Total	131.88	389			
2. ด้านความยึดมั่นเชื่อถือในหลักความสำคัญ ของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	Between Groups	1.29	2	0.65	1.676	0.188
	Within Groups	149.01	387	0.39		
	Total	150.30	389			
3. ด้านความเคารพกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตย	Between Groups	9.12	2	4.56	12.651	0.000*
	Within Groups	139.47	387	0.36		
	Total	148.59	389			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	Between Groups	5.52	2	2.76	6.241	0.002*
	Within Groups	171.27	387	0.44		
	Total	176.79	389			
5. ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนเอง	Between Groups	1.13	2	0.56	1.451	0.236
	Within Groups	150.40	387	0.39		
	Total	151.53	389			
6. ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ	Between Groups	6.51	2	3.26	11.760	0.000*
	Within Groups	107.16	387	0.28		
	Total	113.67	389			
7. ด้านการไว้วางใจและการมองโลกในแง่ดี	Between Groups	1.60	2	0.80	3.448	0.033*
	Within Groups	89.91	387	0.23		
	Total	91.52	389			
8. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล	Between Groups	18.21	2	9.10	15.821	0.000*
	Within Groups	222.70	387	0.58		
	Total	240.91	389			
โดยรวม	Between Groups	4.06	2	2.03	12.362	0.000*
	Within Groups	63.52	387	0.16		
	Total	67.58	389			

หมายเหตุ : * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$)

กรณี ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จำแนกตามระดับการศึกษาก่อเป็น การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) โดยประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.83$) มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย สูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.45$) และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปรากฏผลตามตาราง

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับ กลุ่มรายได้	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 201) ($\bar{X}$ = 3.45)	ปริญญาตรี (n = 156) ($\bar{X}$ = 3.52)	สูงกว่าปริญญาตรี (n = 27) ($\bar{X}$ = 3.83)
ต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X}$ = 3.45)	-	0.07	0.38*
ปริญญาตรี ($\bar{X}$ = 3.52)		-	0.31*
สูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X}$ = 3.83)			-

หมายเหตุ : * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษา พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง โดยรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐพงษ์ โยธา (2551, หน้า 46) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมประชาธิปไตยทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่ามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยรวม อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาทิตย์ ชูชัย (2556, หน้า 71) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัยมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวม ด้านบวกอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูงที่สุด จำนวน 1 ด้าน ระดับสูงจำนวน 4 ด้าน และระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนเอง รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐฤดา ชัยชิตาทร (2557, หน้า 75-76) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความศรัทธาในการปกครองแบบประชาธิปไตย มีการคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็น และร่วมมือในการพัฒนาชุมชนตนเอง มีการจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นโดยใช้เหตุผล ใช้มติของที่ประชุมโดยยึดเสียงข้างมาก

2. เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ และระดับการศึกษา มีดังนี้ 1) ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ โดยรวมพบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทรงกต พิลาลัย (2552, หน้า 51-52) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่าลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ ที่ต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่าง และ 2) ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านความเคารพกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ดังจิตใจที่ไม่ฝักใฝ่เผด็จการ ด้านการไว้วางใจและการมองโลกในแง่ดี และด้านการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทรงกต พิลาลัย (2552, หน้า 51-52) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่าลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ที่ต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวรรณ ศิริพันธ์ (2557) บทคัดย่อ ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยในชนบทภาคใต้ กรณีศึกษา จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีแนวโน้มที่มีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษากว่าปริญญาตรี และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิฑูรย์ วีรศิลป์ (2556, หน้า 61-63) ได้ทำการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของหัวหน้าส่วนราชการ คือ ระดับการศึกษาของหัวหน้าส่วนราชการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง ด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจิตใจไม่ฝักใฝ่เผด็จการ การไว้วางใจและมองโลกในแง่ดี มีความเคารพกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ดังนั้น ควรมีการปลูกฝังค่านิยมแบบประชาธิปไตยให้แก่ผู้นำทางการเมือง ประชาชน รวมทั้งเยาวชนที่อยู่ในสถานบันการศึกษาให้มีจิตใจแบบประชาธิปไตย ให้รู้จักเคารพกฎหมายที่มาจากระบอบรัฐสภาและยอมรับเสียงส่วนใหญ่ที่มาจากการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบประชาชนในเขตชนบทกับเขตเมืองเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน เพื่อให้ทราบว่าวัฒนธรรมทางการเมืองเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน เพื่อนำมาใช้อธิบายเสริมผลการวิจัยเชิงปริมาณให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงษ์ ไบยา. (2550). วัฒนธรรมประชาธิปไตยทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ร.บ.ม. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ณัฐกฤตา ชัยชิตาทร. (2557). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในวิถีของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาต้นคว้าอิสระ ร.บ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ทรงกต พิลาชัย. (2552). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร.บ.ม. มหาสารคาม: วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญใจ ศรีสถิตย่นรากุล. (2555). การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัตินักวิจัยเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมวล รุจนเสรี. (2551). ปฏิวัติวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: พรรคประชาชาติ.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2558). วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาประชาธิปไตย. รัฐศาสตร์, 63(11), 9-33.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2557). สังคมวิทยาการเมือง. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุทธ ไทวรรณ. (2546). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ลิขิต อีระเวคิน. (2529). วัฒนธรรมทางการเมืองและการกล่อมเกลารับรู้ทางการเมือง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น. (2547). หน่วยที่ 14 การบริหารราชการแผ่นดินกับจิตวิญญาณประชาธิปไตย. ในประมวลชุดวิชา การเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิฑูรย์ วีรศิลป์. (2556). วัฒนธรรมทางการเมืองของหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานการวิจัย ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สุรัชย์ ศิริไกร. (2550). การพัฒนาประชาธิปไตยไทยโดยปราศจากการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมและจริยธรรมทางการเมือง". เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ วัฒนธรรมทางการเมือง จริยธรรม และการปกครอง. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์.
- สมบัติ อารังธวงค์. (2548). การเมือง : แนวคิดและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สุวรรณา ศิริพันธ์. (2557). วัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยในชนบทภาคใต้ กรณีศึกษาจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ ร.บ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาทิตย์ ชูชัย. (2556). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร.บ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Stephen Macedo and Yael Tamir. (2002). *Moral and Political Education: NOMOS LXIII*. Edited by Stephen Macedo and Yael Tamir. New York: New York University.